

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 665/2017
19.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Михаиловић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Младеновић, адвокат из ..., ради испуњења уговора, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1583/16 од 09.12.2016. године, на седници одржаној 19.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1583/16 од 09.12.2016. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1583/16 од 09.12.2016. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П 307/13 од 04.06.2015. године и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље АА којим је тражено да се тужени ББ обавезе да тужиљиним повериоцу Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Београда ЈП плати дуг за грађевинско земљиште по уговору број ../. од 20.03.2006. године који је наведено предузеће закључило са тужиљом као инвеститором 20.03.2006. године, а по основу обавезе коју је тужени преузео уговором о заједничком инвестирању Ов. ../. од 28.11.2008. године и то: дуг по правноснажној пресуди Трећег општинског суда у Београду П 3189/08 од 03.12.2008. године у износу од 14.918.387,00 динара (на име главног дуга 7.306.943,91 динар и камата 7.611.433,90 динара) са законском затезном каматом од 21.12.2014. године као дана вештачења до исплате, колико износи тужиљина обавеза по пресуди, и дуг по тужби у предмету Вишег суда у Београду П 828/11 која је тужба поднета од стране Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда против тужиље АА, у износу од 19.433.862,00 динара (главни дуг 10.315.199,19 динара и камата 9.118.662,60 динара) са законском затезном каматом од 21.12.2014. године као дана вештачења до исплате. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију из свих законом прописаних ревизијских разлога.

Тужба у овој правној ствари поднета је 02.03.2010. године. Првостепена одлука којом је одлучено о тужбеном захтеву укинута је решењем другостепеног суда од 03.04.2013. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Правноснажна другостепена пресуда донета је 09.12.2016. године, односно после ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 55/14), па се у конкретном случају примењују одредбе Закона о парничном поступку који је објављен у "Службеном гласнику РС" бр. 72/11 и 55/14.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14) и нашао да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП-а на коју се указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила и њени супарничари су као корисници две грађевинске парцеле са туженим ББ као физичким лицем, предузећем ВВ доо, ... и ГГ, закључили уговор о заједничком инвестирању Ов.бр. ../. од 25.04.2004. године. Тужиле је решењем Градског секретаријата за урбанизам и грађевинске послове од 04.10.2005. године издато као инвенститору одобрење за изградњу породичне стамбене зграде на наведеној грађевинској парцели укупне бруто грађевинске површине наведене у решењу. Тужила је по овом решењу са ЈП Дирекција за грађевинско земљиште изградњу Београда 20.03.2006. године закључила уговор о накнади за уређење грађевинског земљишта. Накнада је обрачуната у износу од 14.821.635,00 динара. Обавезала се да накнаду плати на начин и у износима ближе прецизираним уговором са припадајућом каматом у случају доцње. Први квартал је доспео за наплату 22.06.2006. године, а последњи 22.12.2010. године. Тужени је платио прву рату од 1.480.163,50 динара, а преосталих 19 кварталних рата нису плаћене. Правноснажном пресудом Трећег општинског суда у Београду П 3189/08 од 03.12.2008. године тужила је обавезана да Дирекцији за грађевинско земљиште и изградњу Београда по наведеном уговору плати 7.293.493,91 динар са законском затезном каматом од 10.07.2008. године до исплате и парничне трошкове. Пресудом је обухваћено осам кварталних рата доспелих од 22.06.2006. до 22.03.2008. године. У досуђеном износу је садржана главница рата валоризованих сагласно уговору од 6.110.222,72 динара и камата за доцњу од доспећа сваког квартала до 09.06.2008. године од 1.183.321,19 динара. Тужила и тужени су закључили уговор о заједничком инвестирању Ов. ../. од 28.11.2008. године, а чланом 5. уговора тужени се обавезао тужиле да својим средствима плати накнаду Дирекцији према динамици одређеној уговором који је тужила закључила са

Дирекцијом, да о свом трошку изгради стамбени објекат и да плати све таксе, порезе и трошкове из судских поступака који су у току или који у вези изградње уговореног стамбеног објекта буду покренути против тужиле и определили су шта ће у новоизграђеном објекту свакој од странака по завршетку изградње припасти у својину. Пресуда од 03.12.2008. године постала је правноснажна јер је жалба дужника одбијена пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2628/10 од 02.02.2011. године, а према стању у списима Дирекција је на основу извршне пресуде П 3189/08 од 03.12.2008. године поднела предлог за извршење против тужиле 24.11.2011. године и по том предлогу је донето решење о извршењу И 26648/11 од 18.04.2012. године. Вишем суду у Београду је 29.11.2011. године против тужиле поднета тужба П 282/11 ради наплате преосталих кварталних рата из уговора од 20.03.2006. године са каматом за доцњу у испуњењу уговора у укупном износу од 13.835.798,50 динара од чега је главни дуг 10.315.199,19 динара и камата за доцњу од доспелости сваког квартала до 15.11.2011. године 3.520.599,31 динар. Вештачењем је утврђено да тужилина обавеза на дан вештачења 21.12.2014. године по пресуди П 3189/08 по основу главнице и камате износи 14.918.398,00 динара, а обавеза по тужби П 828/11 19.433.862,00 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле јер је нашао да одредбе из уговора о заједничком инвестирању којим се тужени обавезује према тужили да испуни њену новчану обавезу према трећем лицу засновану уговором од 20.03.2006. године представљају уговор о преузимању испуњења из члана 453. став 1. ЗОО. Међутим, другостепени суд је закључио да је на правилно утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право, те је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

И по оцени Врховног касационог суда правилно је другостепени суд применио материјално право када је одбио тужбени захтев.

Одредбом члана 453. Закона о облигационим односима, прописано је да преузимање испуњења се врши уговором између дужника и неког трећег којим се овај обавезује према дужнику да испуни његову обавезу према његовом повериоцу (став 1), да он одговара дужнику ако благовремено не испуни обавезу повериоцу, те овај затражи испуњење од дужника (став 2), али он не преузима дуг нити приступа дугу и поверилац нема никакво право према њему (став 3).

Сходно цитираном члану преузималац испуњења има обавезу само према дужнику овде тужили и тај уговор не производи правно дејство према повериоцу који има право да захтева исплату дуга само од дужника и нема никаква права према трећем лицу јер код преузимања испуњења нема ни промене у личности дужника. Овај уговор производи правно дејство само између дужника и преузимаоца. Правилан је закључак другостепеног суда да у случају преузимања испуњења ако преузималац истовремено не преузима дуг или не приступа дугу између преузимаоца испуњења и повериоца не настаје никакав правни однос, већ за повериоца настаје само обавеза да по одредби из члана 296. ст. 1. и 2. ЗОО прими испуњење од лица које има правни интерес. Тужени није испунио уговор о

преузимању испуњења због чега је је поверилац од тужиље као дужника затражио испуњење обавезе. У оваквој ситуацији тужени одговара тужиљи за неиспуњење своје обавезе из уговора о заједничком инвестирању од 28.11.2008. године, што се реализује захтевом тужиље да јој тужени исплати износ који од ње потражује њен поверилац. Тужилња није овлашћена да на основу закљученог уговора са туженим истиче захтев за плаћање тужиљином повериоцу као трећем лицу које не учествује у парници, како то правилно закључује другостепени суд, због чега је правилно, супротно ревизијским наводима, преиначио првостепену пресуду због погрешне примене материјалног права.

Из наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић